

— C 6 —

Observationes

in *Menthas Britanniae*. Aut. J. E. Smith:

E Flora Britanniae generibus, nullus notio imperfectior adhuc restabat, quam *Mentharum*, excepto forte illo *Confervarum*: tam quoad specierum discrimina, quam quoad earundem synonyma. Dillenius recte observavit in sua editione Raji, Britanniam peculiariter feracem esse *Mentharum*, tamen idem fatetur, ibi, praeter eas a se additas Rajanis, plures futuris scrutatoribus extricandas fuisse relinquendas, deseriptas a Merreto, tum observatas a Buddlejo et Rando.

Ardua haec disquisitio natura sua in duas dividitur partes: 1. Considerandum, quomodo praecedentes autores hoc M. genus tractaverint. 2. quomodo idem genus lucidius disponi possit.

I. Cum de *Bromis* nuper in Vol. IV. hujus Collectionis agerem, supervacaneum duxi, ultra Rajum retrogradi. Nunc autem necesse est, ut notitiam afferam de *Merretti Pinace*, et *Phytologia Britannica Dris How*, antiquiore libro, quippe Ao. 1650. impresso, et qui me fugerat de *Bromis* scribentem.

Autores horum librorum eandem methodum fecuti sunt, quam Rajus post illos. Enumerabant enim plantas omnes Britannicas, quisque pro intelligentia atque scientia sua, parum diligenter in separandis indigenis ab exoticis, illasque ordine alphabetico disponebant, denominaciones a quovis autore obvio mutuantes. Quo factum est, ut in eorum scriptis deficiant et ordo systematicus, et uniformitas nomenclature: in ista enim iis diebus, apud nos saltem, animos haud intendebant. Rajus dispositione systematica quidem usus est, sed parca crisi in delectu librorum, quorum synonyma recipiebat, ubicunque eligens id, quod videbatur plautam, quam in mente habebat, melius definire, vel etiam ea adoptans, quae usitatoria essent. Hill
Ss atque

atque Hudson primi plantas in patria indigenas secundum nomina unici autoris, Linnaei scilicet, disposuere; prior quidem tantum quoad genera, secundus tam genera quam species. Quam dolendum nobis, quod Rajus ingenii dotes praestantes ad construendum sistema impenderit, doctum quidem ingeniosumque, nunc tamen antiquatum, et a faciliori excussum; nec eas in definitionibus specificis plantarum, quod tantopere callebat, colloca- verit. Tunc illum semper securi citaverimus; at nunc, si forte in synonymo erraverit, nos quoque in errorem inducit, sin minus contingat, ut plantam, de qua loquitur, bene, certeque alias cognoscamus, et ipsi, aequo ac ille, proprietatem synonymorum dijudicare possumus. Feliciter hi errores rarius occurunt; at occurrunt tamen. Itaque hic locus erit monito, nos, quamquam citando Rajum, Merrettum, Howium, Dillenium, ad plantam quan- dam, coacti simus eam phrasim ejus antiqui autoris designare, qua illi viri in suis libris usi sunt, ideo non asserere, plantam Raji nostramve eandem esse cum illa autoris antiqui. Ea quae edicimus, quando *opiniones* tantum sunt, mere verba autoris adducimus, quando *certae cognitiones*, citamus herbarium aut specimen, quo illae nituntur. Citantes ita Lionaeum, non nisi pro ejus nomine, minime vero pro ejus synonymis fidem damus. Poenitet enim dicto, at autor ille in iis mendosior est plerisque, immo etiam in accuratissima ingeniosissimaque *Flora Lapponica*, valde vero in elaborato *Horto Cliffortiano*. Dillenius errores finiales saepius commisit, et iniuste rari sunt in Halleri libris. Quam temere agunt itaque ii, qui ex omnibus autoribus syno- nyma absque examine critico congerunt! Hoc axioma saepe saepiusque inculcavi, at non satis recantari potest.

Dr. How recenset 8. species *Menthae* et *Menthastris*, inclusa *Calamintha aquatica*, et *Pulegio*. Earum una, *Mentha crispa Danica*, aut *Germanica spinosa*, nunquam indigenis Britanniae speciebus adnumerata fuit, Merrettus quoque illam omisit. Alia est *NEPETA Cataria L.* Sex reliquas species sine haesitatione pro certis agnosco, atque citabo suis locis.

Merretti Pinax 11. species sub *Mentharam* nomine proponit; quarum duo numeri pertinent ad *M. Pulegium*, tertius ad *NEPETAM Catariam*, alia (*Calamintha aquatica*) ad *M. arvensem*. Quinque ex reliquis, ab illo plantis Britannicis adjectae, signatae sunt asterisco; harum vero 4. ultimae mihi aequo ac Dillenio obscurae sunt, nec illas extricandi modum cognosco. Transcribam verba Merretti:

„*MENTHA odorata*, flore cineritio. Ad viam Hereford ducentem, quinque millia ab Gloucester.“

„MIN.

— 321 —

„*MENTHA balsamita*, vel *latifolia odorata*. Ad viam inter Pemsey et Lewes in Sussexia. Diutissime durat odor ejus suavissimus.“

„*MENTHA incana foetida*.“

„*MENTHASTRVM valde ramosum*, flore violaceo rubro. Dartfordi in Kantia.“

Verisimile est, has omnes ad species nunc bene notas pertinere, sed characteres hi non sufficient ad determinationem certiorem; nec ausim pronuntiare sine inspectione speciminum. Hariolari in aenigmatibus botanicis haud in animo est, sed potius investigare veritatem ope factorum et autoritatum authenticarum.

Editio Ia Synopseos Raji (comitto enim catalogos priores) continet 8. veras species Menthae, inter quas Pulegium, omnes ab autore praefantissimo recognitas et extra dubium positas: citabuntur suo loco. In secunda editione tres alias addidit, sed minus in iis diligens. Nempe, *M. verticillatum* n. 2., quae mihi dubia species videtur, *Mentham spicatam* n. 5., quae est *M. piperita* officinarum, et *Mentham* aliam verticillatam n. 6. Sub qua duas comprehendit, confuditque species. Fidem habuerat alienis Vir egregius.

Ante HIam Editionem Synopseos, a Dillenio procuratain, Botanica assidue ac doce in Anglia colebatur. Menthae praecipue attentionem excitavere Buddleji, trium Dalaeorum, amborumque Bobartiorum. Solertissimi viri coegerunt magnum numerum specierum varietatumque, atque sibi invicem communicarunt, quicquid detegebant, additis annotationibus propriis de proprietatibus characteribusque, et conjecturis circa synonymiam. Horum specimenia authentica, asservata in Museo Britannico, Sherardiano Oxoniae, et phytophylacio proprio, illustrata amplis notis manuscriptis duces mihi fuere in studio Mentharam, inextricabili sine illis. Dillenius iisdem usus est auxiliis in sua editione Synopseos, neque tamen omnia adoptavit aut intellexit. Additamenta sua, ex illis fontibus haupta, sive ex proprio observationum penu, asterisco notavit aut parenthesi distinxit. Addidit insuper duas icones, sed minus bonas, hinc causas multae obscuritatis. Sherardus, cui specimenia omnium illarum plantarum communicabantur, ingenio suo indulxit accumulando synonyma in singulas, at minus accurata. Pace sit egregiorum viorum dictum, at hunc casum felicem existim, quod Pinax ille celebratus lucem non viderit; sive quia tanto operi mens humana impar sit, sive quia hi parum industrie labore suscepto perfuneti sint. Botanica non amplius in definitionibus, sed earum loco in inerti attentione ad synonyma versata fuisse, nec ideo ad exercitationem utilem animi profuisset, nec nos ad praefen-

tem naturae scientiam perduxisset. Buddlejum, Daleumque, plantas respectu qualitatum medicarum investigantes, minus miremur, attente odores Mentharam explorasse; in his enim, hirsutique, figuraque foliorum characteres specierum ponebant, inconstantibus conditionibus, praesertim odoribus. Linnaeus operam eandem suscipiens figuram quoque foliorum characteristicam duxit, cui junxit proportionem flaminum ad corollam: eum secuti sunt Hudson, et Sole. Perpendamus has discriminandi methodos.

Est autem omni Menthae speciei, sponte nascenti, et incultae peculiaris et proprius odor, ut v. g. ille *M. rotundifoliae*, quo confestim et semper à *M. sylvestri* discernitur. Sic *M. arvensis* ingrato odore (casei caerulei mucidi) ab omnibus congeneribus verticillatis distinguitur.¹⁷⁷⁷ Sed alii ea est natura, ut odorem mutant sive immutatione foli, sive situs siccitate, sive ignota nobis constitutionis alteratione. Tali modo alias fragrantiam *Ocymi* assununt, alias aurantiorum, quaedam gratissimam illius *Thymi vulgaris* varietatis, in Norfolkia frequentis, ibique frankincense Thyme vocatae. Sapor et odor *M. piperita* illi non soli proprius est, sed ejus participes habet alias Menthae species, etiam Britanniae indigenas; immo *M. piperita*, Sucis usitata, atque a Linnaeo Bergioque descripta, certe distincta species est a nostra. Neotham piperitam qui in usum medicum colunt, mihi dixerunt, radices ejus quovis triennio in terram novam transplantandas esse, sive minus, odorem iu illum *M. viridis* transire, a qua tamen specie differt.

Figura formave foliorum, in quibusdam sat constans, in quibusdam variat et longitudine et latitudine, praesertim in spicatis. Gradus hirsutie variabiles sunt, tum foliorum, tum totius herbae. Color nullius est momenti: plures Menthae soli et aeri expositae totae purpureae evadunt. Longitudo et proportio flaminum quoque inconstans est. Ominus enim generis radices repunt, semina raro ad maturitatem pervenient, et flamina frequenter abortum patiuntur, tunc corolla sunt breviora.

Inflorescentiam in hoc et omnibus generibus certissimos characteres specificos suppedare, autores censuerunt. Quapropter diviserunt in *spicatas*, *capitatas*, *verticillatasque*. Momentosa quaedam exempla dubium mihi injecere, num integrae sint haec divisiones. Persitus sum habeo, eandem speciem in eodem prato et capitatam et verticillatam occurtere: fateor tamen, mihi non contigisse, observare varietates intermedias, illas connectentes; at vidi duo vel tria sueticina. Protuli opinionem novam in Engl. Bot. p. 448. et cum accuratis Botanicis de illa differui. Plerosque tam adversos habui, ut minus pertinaciter insistere ausim. Subsequens dispositio Mentharam Britanniae tantum non principiis receptis inflorescentiae ntitur, annotatus tamen, ubi haec methodus veram speciem divellere videbitur.

IL. Tantas difficultates expertus determinando species Mentharum secundum normam discriminandi adhibitam, convictus fui de necessitate aut aliud distinctionis momentum inveniendi, aut hoc genus in hac obscuritate relinquendi. Docti Botanici bene noscunt, quam difficile sit, reperire notas, accurate in ordinibus naturalibus genera distinguentes: felices nos, quod in explorando characteres specificos in generibus naturalibus, non similibus difficultibus laboremus. E contrario, natura semper fere partem singularem floris aut fructus ita effingit, ut constans sit in eadem specie, in diversis diversa, itaque sagaci et solerti scrutatori filum infallibile praebeat. Ejusmodi sunt, pilii in staminibus *Orobanchis*, costae calycum in *Arenariis*, figura stigmatum in *Croco*, absentia aut praesentia nectaris in *Cuscute*, forma capsulae in *Fumariis*, Juncisque, situs ejusdem in *Saxifragis*, varius staminum numerus in *Polygonis*, *Phytolaccis*, *Cerastis*, aliisque. Quae notae in aliis generibus characteres genericos efficientes, in generibus naturalibus nunc dictis specificos characteres optimos et maxime essentialia fistunt. Liceat mihi dicere, ejusmodi partes reperi in Mentharum calycibus pedunculisque, praesertim in eorumdem hirsutici gradibus, ac directione. Quae methodus in primis utilis erit in verticillatis speciebus, qui illa maxime egebant. Huic sunt calyx pedunculique laeves et nudi, calycis dentibus ac parte superiore tantum hirsutis, pilis erectis: huic calyx totus indutus pilis patentibus: huic calyx vestitus pilis sursum, pedicelli pilis retrosum spectantibus. Habitum istum immutatum existimo; innumeris enim speciminiibus tam vivis quam siccis examinatis, vegetatione in situ et soli plurimis diversitatibus attente observata, nullam rationem offendit mutandū opinionem. Non affero, hirsutiem earum partium quoad gradum non variare; at etiam eo respectu minus variant reliquis partibus, excepta *M. viridi*, quae est e spicatis, et in hac quoque directio constans est. Utilitas hujus distinctionum fontis clarius elucebit, cum ad verticillatas per venerimus. Tacebo nunc plura, et progrediar ad illustrationem totius generis.

Hoc cum sit perfecte naturale, prae omnibus aliis, melius actum censemus, praemitto charactere essentiali, recensere et describere ea, quae omnibus speciebus communia sunt; evitabo repetitiones inaneas in descriptiōnibus singularium.

Character Generieus.

MENTHA. Linn. Gen. pl. 291. Juss. Gen. pl. 113.

Didynamia gymnospermia.

Calyx quinquefidus; *Corolla* subaequalis, quadrifida: lacinia latiore emarginata, *stamina* erecta, distantia.

Character naturalis.

Radix repens, perennis. *Caules* ramosi, quadranguli, foliosi. *Folia* opposita. *Flores* verticillati, pedicellati, pedicellis simplicibus, capitatis, vel spicatis. *Calyx* cylindricus, monophyllus, striatus, quinquedentatus, fere regularis. *Corolla*, infundibuliformis, calyce paulo longior, purpurascens. *Stamina* tubo inserta. *Stigma* bifidum, acutum, divaricatum. *Semina* quatuor parva, saepius abortientia.

Herba aromatica, resinosa punctata, plerumque magis vel minus pubescens.

S P E C I E S.

* *Spicatae vel capitatae.*

I. MENTHA *sylvestris*, spicis villosis subcontinuis, foliis acutis dentato-ferratis subtus praecipue tomentosis, bracteis subulatis.

α. *Foliis lanceolatis.*

Mentha sylvestris L. Sp. Pl. 804. Hudf. 250. α. Hull. 125.

M. spicata β longifolia. Linn. Sp. pl. Ed. 1. 576.

M. spicata α longifolia. Gouan Hort. 279.

M. longifolia. Hudf. ed. 1. 221. Herb. Rose.

M. villofa prima. Sole Menth. 3. t. 1.

M. n. 227. Hall. Hist. 1. 99.

M. spicis solitariis interruptis, foliis lanceolatis ferratis sessilibus. Linn. Hort. Cliff. 306. n. 1. Herb. Cliff.

M. sylvestris longiore folio. Bauh. Pin. 227.

Menthastrum Dod. Pempt. 96. Lob. Ic. 509. Ger. em. 684. How. Phyt. 74. Merr. Pin. 71.

M. spicatum, folio longiore candicante. Bauh. Hist. v. 3. p. 2. 221.

Raji Syn. ed. 1. 79. ed. 2. 124. ed. 3. 234.

β. *Foliis*

β Foliis ovatis.

Mentha sylvestris. Fl. Dan. t. 484.
M. villosa secunda. Solé Menth. 5. t. 2.
M. villosa. Hull. 326.
Menthastrum. Riv. Monop. Irr. t. 51. f. 1.

γ . M. candicans, foliis, spicis et odore vulgari sativae similis. Doody
in Raji Syn. ed. 2. 341. Herb. Bobart.

δ . Foliis ellipticis latis.

Mentha rotundifolia. Sole Menth. 9. t. 4.
M. alopecuroides. Hull. 126.
M. rotundifolia spicata altera. Linn. in Herb. Cliff. at vix Bauh. Pin. 227.
M. sy'lestris rotundiro folio. Bauh. Pin. 227. ex fide Herb. Bauh. Haller.
M. hirtensis secunda. Fuchs. Hist. 289.
Menthastrum sylvestre foliis latis. Hort. Eyst. Aest. ord. 7. t. 3. f. 2.

In ruderatis et paludosis. Fl. augusto.

Caules 2 — 4 pedales, erecti, villosi, pilis deflexi. Folia sessilia, supra
incana, subtus villosa, dentato-ferrata; in α . lanceolato-oblonga, in β . ovata,
in γ . ovata, minora, magisque tomentosa, in δ . elliptica latissima, inciso-
ferrata. Spicae terminales, peniculatae, acutiusculae, villosae, densae, mul-
tiflorae, verticillis inferioribus remotiusculis. Bracteae subulatae, villofae,
floribus duplo longiores, inferiores latiores. Pili pedicellorum arcte deflexi.
Calyx parvus, undique hirtus, dentibus setaceis, tubo longioribus. Corolla
calyce duplo longior, incarnato-purpurea, extus hirsuta. Stamina plerumque
inclusa.

Prima et secunda varietas bene notae sunt sub nomine *Rosmarinze*, *Hor-
semint*, nec rarae, praesertim 2da, locis humidiusculis, umbratis, ad oras
rivorum, terris incolitis, ad casas rusticorum, in pomariis. — Differunt
aliquantulum forma foliorum, ceterum similes: ac tantae existunt transfigura-
tiones, tamque tenues, ut difficile sit synonyma segregare ad eas pertinentia.
Soleus, solertiissimus in differentiis specierum Menthæ, et acutissimus in
determinandis, eas meras varietates censet. Odor iis fortis peculiaris speciei.

Tertiam varietatem nonnis in *Bobarti* Herbario, quod Oxonie ser-
vatur, vidi, missam a Buddlejo, cum schedula autographa sequenti: „Men-
tha candicans, foliis, spicis et odore vulgari sativae similis, Doody in App. R.
„Syn. 341. I take th's to be only a sweet-scented variety of the Menthæ-
„strum spicatum, folio longiore candicante, they call it the rough spear mint.
„Of this kind I take to be the *Menthastrum niveum Anglicum*, Park. 32.“

Speci-

Specimen hoc videtur varietas *M. sylvestris*, foliis brevioribus angustioribusque, usica perpaullo longioribus. Spicae sunt numerosae, densae, obtusae, tomentosae, habitu similes quodammodo iis verae *M. rotundifoliae*, a qua vero persuasum mihi est specie differre. Notatu dignum est, in Buddleji Herbario, in Museo Britannico asservato, specimen illud, citationem Doodyi annexam ferens, pene aequale esse illi, *Menthastrum spicatum* folio longiore candidente, J. B. signato, quod est mea prima varietas, verosimile quoque multo magis illud convenire cum illo specimen Phytophylaci Dni Rose, ex Hudsoni autoritate *longifolia* suaeiae editionis denominato.

In Herbario Banksiano adeo specimen ex Helvetia N. 228. Hall. quod suavissimum odorem Oeymi basilici retinet. Videtur varietas *M. sylvestris*, minor et tomentosior. In Anglia nihil simile videre contigit.

Quarta mea varietas frequenter pro *M. rotundifolia* habetur, ipseque Soleus nomen hoc illi imposuit. Differt a praecedente varietate praecipue formâ foliorum, ellipticorum, obtusorum, et latorum. Culta nihil mutatur. Examinatis numerosis speciminiibus tam spontaneis quam cultis, ne umbram quidem characteris specifici reperire potui, nec differentiam odoris, gustus, aut coloris.

2. *M. rotundifolia*, spicis subhirsutis interruptis, foliis ellipticis obtusis rugosis crenatis subtus villosis, bracteis lanceolatis.

M. rotundifolia. Linn. Sp. Pl. 805. Huds. 251. With. 522. Engl. Bot. t. 446. Hull. 126.

M. crispa. Linn. Sp. Pl. ed. 1. 576.

M. sylvestris. Sole Menth. 7. t. 3.

M. n. 226. Hall. Hist. v. 1. 99.

Menthastrum anglicum. Riv. Monop. Irr. t. 51. f. 2.

M. folio rugoso rotundiore, spontaneum, flore spicato, odore gravi. Bauh. Hist. V. 3. p. 2. 219. Raji Syn. edit. 1. 79. ed. 2. 124. ed. 3. 234. Herb. Buddle.

Mentastrum. Tabern. Kraeuterbuch. 729.

β. *Menthastrum niveum anglicum*. Lob. Ic. 510. Ger. em. 684.

M. spicatum folio criso rotundiore colore partim albo partim cinereo vel virente. Bauh. Hist. V. 3. p. 2. 219.

M. cinereum vel *niveum* *anglicum* variegatis foliis. Hort. Eyst. Aest. Ord. 7. t. 3. f. 2. nimis lata et luxurians.

In ruderatis humidis et paludosis. Fl. aug. sept.

Caulis 2 — 3 pedales, erecti, pilosi seu villosi, pilis subdeflexis. **Folia** sessilia, elliptico-subrotunda, rugosa, supra subvillosa, subtus villosa, acute crenata. **Spicae** paniculatae, obtusiusculae, hirsutae, interruptae, verticillis omnibus fere remotiusculis. **Bracteae** lanceolatae hirsutae, floribus duplo longiores, saepe deflexae: inferiores ovatae. **Pili** pedicellorum deflexi. **Calyx** parvus, campanulatus, undique hirtus, dentibus lanceolatis, longitudine tubi. **Corolla** fere praecedentis. **Stamina** exserta. **Odor** totius herbae acris et ingratus.

Odore subito distinguitur haec species ab omni varietate *M. sylvestris*, nec hoc nec alio respectu variat nisi in foliis, quae in horto fortius rugosa et albo-striata observata sunt: immo passim hunc colorem tota acquirunt. Semper minus hirsuta est quam *Mentha sylvestris*: folia constanter plus minus elliptica, et frequenter subrotunda. Spicae magis interruptae, bracteae latae, dentes calycinis breviores, et stamina longe extantia, qui habitus invariabilis, distinguunt *M. rotundifoliam*. Nihilominus difficilis est characterem specificum ralem exprimere, ut tiro illam statim a priori dignoscat, neglecto odore eius peculiariter acri ingratoque, et attractu quodam viscidu, qui primum mibi a Rev. D. Forby monstratus fuit. D. Sole eam pro potentioribus in medicina Menthis habet, ac in variis affectibus nervinis efficacem cognovit.

3. *Mentha viridis*, foliis sessilibus lanceolatis acutis nudis, bracteis setaceis, dentibusque calycinis subhirsutis.

M. viridis. Linn. Sp. Pl. 804. Hudc. 250. With. 521. Hull. 126. Woodw. Med. Bot. t. 170. Sole Menth. II. t. 5.

M. spicata a, *viridis*. Linn. Sp. Pl. ed. I. 576.

M. n. 229. Hall. Hist. I. 100.

Mentha. Camer. Epit. 477.

Mentha Romana officinarum, sive praefrantior angustifolia. Lob. Ic: 507. Herb. Buddle.

M. sativa, *herba*. Pharm. Lond.

β. *M. angustifolia spicata*. How Phyt. 74. Raii Syn. ed. I. 79.

M. angustifolia spicata glabra, folio rugosiore, odore graviore. Raii Syn. ed. 2. 123. ed. 3. 233. Herb. Sherard.

M. spicata nootras, Cardiacae sativae formâ et odore aemula, folio rugosiore. Pluk. Mant. 129.

Mentha. Camer. Epit. 477. bene.

γ. *M. spicata angustifolia glabra*, spicâ latiore. Dill. in Raii Syn. 233.

Dale in Herb. Sherard.

δ. *M. sylvestris*, longioribus, nigrioribus, et minus incanis foliis. Bauh. Pin. 227. Sherard.

M. spicata glabra latiore folio. Dill. in Raii Sya. 234. Dale in
Herb. Sherard.

In palustribus. Floret Augusto.

Caulis 2—3 pedales, erecti, glabri, ramosi. Folia sessilia, lanceolata, acuta, serrata, glabra, quandoque subtus subhirsuta: in β , γ et δ latiora et breviora, magisque aliquantulum rugosa. Spicae paniculatae, elongatae, acutae, verticillis fere omnibus remotiusculis. Bracteae setaceae, floribus duplo longiores, magis vel minus ciliatae, inferiores subinde lanceolatae. Pedicelli omnino glabri. Calyx sulcatus, in α glaber, in β , γ et δ dentibus ciliatis, pilis longitudine variis. Corolla gracilis, purpurea, glabra. Stamina longitudine varia.

M. viridis, (common spearmint) nec a Raio, nec a Dillenio, plantis indigenis nostratis adnumerabatur. At Hudson eam admissit, affirmante D. Sole. Folia acuta, lanceolata, et glabra eam ab reliquis *M. spicatis* distinguunt. Pedunculi et tubus calycis etiam glabri sunt, attamen dentes illius non semper absque hirsutie manent: bracteae communiter ciliatae. Haec est varietas nostra 1, vera et authentica *M. viridis* Linnaeani herbarii, et omnium authorum.

Secunda, 3 et 4 varietas nostra tenebris obvolutae fuere, forsan, quia Raius pertinaciter affirmavit, 2 speciem a planta vulgari hortensi (common spearmint) distinctam esse. Eius autoritate inductus Hudson eam quoque a *viridi* separavit, atque suae *villosoae*, nostrae *sylvestri*, coniunxit, forsan ob spicas hirsutas. Plantam mihi est, atque certum, constantem nuditatem peduncularum baseosque calycis, qualisunque sit hirsuties dentium illius, demonstrare, illi nullam esse affinitatem cum *sylvestri* aut *rotundifolia*: et contra attestari: eam pertinere ad *viridem*, cum quā toto habitu et structura congruit. Differunt tantum odore, qui in iis β , γ et δ intensior ac ingratiior spirat: folia eorum rugosiora sunt, latiora parumper, et quasi semper breviora: bracteae forsan minus setaceae quam *viridis*, sed haec sunt conditions variantes. Inter eas discrimina tenuissima intercedunt, nec ego crediderim, botanicum ex iis species diversas constitutre posse, ni examinasssem authentica specimina Dalaei in Buddleji et Sherardi herbariis. Ex iis, varietas mea γ spicam hirsutiorem gerit, dentibus calycinis et bracteis longis alisque pilis fundibriatis. Folia subtus subhirsutula. Quid velit Dillenius cum suo *spica latiore*, minus intelligibile est. δ foliis est brevioribus et potius latioribus, pilisque bractearum et calycis brevioribus. β frequentissima illarum, folia latiora habet, cum spicā minus hirsutā.

Non possum claudere hanc notitiam de *M. viridi*, quin dicam quaedam de alia eius varietate, ea quamvis non sit Britanniae indigena observata. Differt a praecedentibus praeceps foliis latis ovatis, acute et alte ferratis, oris plus minusve crispis. Bracteae et dentes calycinii brevibus pilis fimbriati sunt, et priores folio latiores sunt ceteris varietatibus, ita ut linearis - lanceolatae appellari possint. Haec est

M. floribus spicatis, foliis cordatis dentatis undulatis sessilibus. Linn. Hort. Cliff. 306. n. 3. Herb. Cliff. sed synonyma ibi adlata pertinent ad *M. crispa* Linn. distinctissimam speciem.

In eodem herbario Cliffortiano aliud est specimen foliis brevioribus et rotundioribus, cum designatione: „*M. crispa verticillata* C. Bauh. Pin.“ cui plantae tamen certissima non convenit. Sed de hoc specimine nihil in Horto Cliffortiano legimus.

Duo huius specimina ad me pervenere ex herbario Milleri; is habuit abs Houstono, qui a. 1728. erat in Horto Lugd. Batavorum decerpitus, atque schedulam iuxxit, manu propria, quatuor synonymis inscriptam, quorum quodvis, meā sententiā, ad aliam plantam pertinet, nullum ad plantam affixam! Quid? his omnibus synonymis designata est in Boerh. Hort. Lugd. Bat. 185. n. 3. (*) et quicquid ibi superadditum, etiam ad aliam pertinens speciem, ab reliquis differentem. Tam immanis confusio rarissima est, ne quidem in Menthis. Evenit immo, ut unum ex his synonymis *M. rotundifolia rubra*, aurantii, odore. Moris. v. 3. 369. ad D. Sole *Menthah odoratam* pertineret, quae vulgo in hortis nostris *Orangemint* audit; quod autem memorabilius est, Millerus hanc *M. aurantii odore* (*Orangemint*) in 8. Edit. sui Dictionarii sub n. 9. sub nomine *M. rubrae* suae describere ratus, atque eas illa duo specimina, nunc mea, cum illo erroneo synonymo Morisoni, ante oculos habens, ex illis characterem fuae *rubrae* ac descriptionem confecit; itaque descriptio omnino non congruit cum planta, ad quam spectant denominatio tam Latina quam Anglica, et quam habebat sine dubio in horto.

4. *M. piperita*, spicis obtusis inferne interruptis, foliis petiolatis subovatis glabriusculis, calyce basi glaberrimo.

a. foliis ovato-lanceolatis.

M. piperita. Hudf. 251. With. 523. var. 2. Woodw. Med. Bot. t. 169.

M. piperita officinalis. Sole Menth. 15. t. 7.

M. piperitis herba. Pharmac. Lond.

M. officinalis. Hull. 127.

M. aquatica nigricans, fervido sapore. Herb. Buddle.

Eales Pepper-mint. Petiv. H. Brit. t. 31. f. 10.

$\beta.$ spicis abbreviatis, foliis ovatis.

M. piperita. Hull. 127

M. piperita vulgaris. Sole Menth. 1c. t. 8.

M. spicis brevioribus et habitioribus; foliis Menthae fuscae, sapore ferido piperis. Raii Syn. ed. 2. 124. ed. 3. 234. t. 10 f. 2.

M. fervida nigricans, breviore folio et spica. Herb. Sherard.

M. aquatica sive syssimbrium. Bauh. Hist. v. 3. p. 2. 223?

$\gamma.$ foliis cordato-ovatis.

M. piperita sylvestris. Sole Menth. 53. t. 24.

M. hircina. Hull. 127.

In aquosis. Fl. Augusto, Septembri. Anglis Pepper-mint.

Caules erectiuseculi, 2—3 pedales (in γ 4-pedales), ramosi, purpurascentes, subhirsuti, pilis recurvis. Folia omnia petiolata, ovata, acutiuscula, ferrata, atro-viridia, supra glabrioscula, subtus pallidiora, magisque hirsuta, venis albidis seu purpuraceis: in α angustiora et fere lanceolata: in β breviora et subelliptica: in γ latiora cordato-ovata, saepius glabra. Spiaeae terminales solitariae, obtusifuscuae, saepe interruptae, verticillo infimo, (in α et γ) remotissimo pedunculato; in β abbreviatissime, obtusiores et fere capitatae. Bractae lanceolatas ciliatae. Pedicelli vel omnino glabri, vel superne hirsuti, pilis raris recurvis. Calyx sulcatus, gracilis, glanduloso-punctatus, basi omnino denudatus et glaberrimus, dentibus atropurpureis ciliatis, quandoque (in γ) apicem versus undique hirsutus pilis adscendentibus. Corolla purpuracea. Stamina inclusa. Odor pungens, subcamphoratus. Sapor aromaticus, fervidus, amaricans; in γ virosus et ingratus.

Botanici Britannici de synonymis *M. piperitae* hortensis, medicis proprietatis praeclarae, diu perplexi stetero, nec ulli suspicio mota est, non esse *M. piperitam* Linn. donec herbarium eius ad nos pervenerit. Specimen authenticum ibi asservatum revera silit *M. piperitam* Europae borealioris, bene descriptam a Bergio in Materia Medica, sed toto coelo distinctam a nostra, primo intuitu agnoscenda pedicellis et calycibus hirsutissimis. Mera est varietas *M. hirsutae* L. sapore piperitae, de qua suo loco. Sic se habente re, impetrabo, spero, veniam, nomen *M. piperitae* plantae a Raio hoc nomine insignitae retinens. Duas meas priores varietates, α et β , distinctas habuit species D. Sole, sed cultura plantarum vivarum, quas benevolentia maximâ communicavit, et consideratione specimenum siccorum, nullum remansit dubium, eas non esse specie distinctas. Authores antiqui etiam unam eandemque habuerunt, ut patet ex herbariis Buddleji et Sherardi: quorum opere quoque de synonymis Raii et Dillenii certiores sumus. D. Eales videtur primus hanc stirpem prae-

stantem

stantem in usum medicum adhibuisse, et quidem initio varietatem spicis longis, foliis angustioribus, quam meliorem putavit aliis. Capitatae varietati in Sherardi herbario schedula adfixa est, quae asserit, „Raium censuisse, banc esse M. aquatricam sive fysimbrium Joh. Bauhini, et odorem Pulegio similem dicit.“ Meā sententia scriptor huius schedulae Raium non intellexit, qui de *M. hirsutā* Linn. loquebatur: nihilominus ex iconē et verbis probabile videtur, Joh. Bauhinum de nostra varietate capitata egisse. — Silet de calyce, sed capite proximo describit et delineat *M. hirsutam*, expressis verbis hirsutie denſae calycis mentionem faciens.

Ante D. Sole nullus autor tertiam meam varietatem y novisse videtur. Major planta est ceteris, foliis latis pene cordatis, et spicis longis denſis, Odor est *M. piperitae hortensis*, sed minus gratus. Gradu hirsutie variat, immo accidit, ut tubus calycis superne hirsutus sit, nunquam vero inferne: paginā superior foliorum in universo est glaberrima, immo nitens. Culturā, etiam in solo arido, parum mutatur, meis observationibus; sed considerans variationes, quibus sine dubio *M. piperita* obnoxia est, nullam certam notam discriminis specifici inter illas reperire possum.

5. *M. odorata*, spicis capitatis, foliis petiolatis cordatis, utrinque nudis, calyce undeque glaberrimō.

M. odorata. Sole Menth. 21. t. 9.

M. rubra. Mill. Dicit descriptione erroneā.

M. rotundifolia rubra, aurantii odore (rotundifolia spicata altera C. B.) Moris. v. 3. 369. Sect. 11. t. 6. f 3. glabra.

In aquosis rarius. Fl. Julio, Augusto. Anglis Bergamotmint.

Herba tota glaberrima, rubicunda. Caules bipedales, erecti, ramosissimi. Folia petiolata, late cordata, obtusiuscula, ferrata. Spicae terminales, brevissimae, capitatae, obtuse, densae, verticillo infimo remoto, axillari, subpedunculato. Bracteae setaceae, omnino glabrae. Pedicelli teretes, glaberrimi, atropurpurei. Calyx gracilis, sulcatus, glandulosus punctatus, atropurpureus, tubo dentibusque omnino glaberrimus. Stamina inclusa. Odor aurantiacus, fere Monardae didymae.

Distincta species mihi videtur, constans in foliis latis cordatis, odore aurantiaco, et glabritate totius plantae, dentium calycinorum quoque. Calyx formā proxima est *M. piperitae*. D. Sole eandem censet cum Dillenii *Mentha fysimbrium* dictā, *hirsuta*, glomerulata ac rotundifoliis, Raii Syn. ed. 3. 232. t. 14. f. 1. Morisonus quoque eandem sententiam amplecti videtur, ob iconem *hirsutam* quam adjecit glabrae propriae. Mihi non contigit,

tigit aspectus speciminis plantae Dillenianae; at descriptio eius, nihil obstante odore aurantiaeo, exprimere videtur varietatem *M. hirsutae*, ad quam pertinet certissime icon eius; ex loco natali quoque verosimile fit, Merretti *M. balsamitam vel latifoliatam odoratam* etiam eandem esse: tametsi adjectivum *latifolia* potius ad nostram quadrare videtur, quam Dillenianam. Quocunque modo res se habeat, certus sum, *M. odoratam* varietatem *hirsutae* esse nequire; neque hanc esse *M. aquatica* Linnaei, quamvis descriptio ex parte illi conveniat. Verba ejus, „*planta non hirta*“ praesertim nostram exprimere videntur, sed stamina constanter corolla breviora semper repugnabunt. Quid sit tandem *M. aquatica* Linnaei, infra planum fiet.

6. *M. hirsuta*, spicis capitatis, foliis petiolatis ovatis, calyce undique hirsuto, pedicellis retrofractis hispidis.

α . *Mentha hirsuta*. Linn. Mant. 81. With. 522. Huds. ed. 1. 223. Engl. Bot. t. 447. Hull. 127.

M. aquatica. Huds. 252. α et β .

M. aquatica maior. Sole Menth. 25. t. 11. et minor, ibid. 27. t. 10.

M. aquatica seu *syntubrium*. How Phyt. 74. Merr. Pin. 76. Raii Syn. ed. 1. 78. ed. 2. 123. ed. 2. 233. Ger. em. 684. Herb. Buddle.

M. floribus capitatis, foliis ovatis ferratis petiolatis. Linn. Hort. Cliff. 306. n. 4. Herb. Clff.

M. rotundifolia palustris. Moris. Sect. 11. t. 7. f. 6.

M. aquatica, sive *syntubrium hirsutus*. Baub. Hist. v. 3. p. 2. 224. Herb. Buddle.

M. palustris spicata. Riv. Monop. Irr. t. 49.

Syntubrium hirsutum. Raii Syn. ed. 2. 341. ed. 3. 233. Herb. Buddle.

S. hirsutum, folio angustiore et scutiore, minime ramosum. D. Rand. Herb. Buddle.

S. sylvestre. Dalech. Hist. 677.

Origanum vulgare. Fl. Dan. t. 638!

β . *Mentha syntubrium* dicta *hirsuta*, glomerulis ac foliis minoribus ac rotundioribus. Dill. in Raii Syn. 233. t. 10. f. 1.

γ . *M. piperita*. Linn. Sp. pl. 805. Herb. Linn. Berg. Mat. Med. 516.

M. aquatica sive *syntubrium*. Bauh. Hist. v. 3. p. 2. 223. Vide sub *M. piperita*.

δ . *M. palustris*. Sole Menth. 13. t. 6.

M. aquatica. Mill. Dict. ed. 8. n. 5.

M. aquatica, folio oblongo viridi glabro, saporis fervidissimi. Herb. Buddle et Herb. Bobart.

Menthastrum aquatici genus *hirsutum*, spicâ latiore. Raii Syn. ed. 1. 79. ed. 2. 124. ed. 3. 224. Bauh. Hist. v. 2. p. 2. 222. Herb. Buddle.

Menthastrum minus spicatum *Lobelii*. Dalech. Hist. 674. How Phyt. 74.

M. minus. Ger. em. 685.

Calamintha tertia *Dioscoridis*, *menthastrifolia aquatica hirsuta*. Lob. Ic. 510.

Dill. in Herb. Sherard.

In aquosis. Sole Menth. 49. t. 22.

In aquosis. Fl. Augusto, Septembri.

Herba tota magis vel minus hirsuta, saepe purpurascens, odore fortis, variabili. Caules erecti, ramosi. Folia petiolata, ovata, serrata, subtus pallidiora. Spicae terminales, breves, capitatae, obtusae, verticillis infimis plerunque remotissimis, axillaribus, pedunculatis: in ♂ longiores, cylindraceae; in ♀ interruptae, verticillis plurimis axillaribus, omnibus sessilibus. Bracteae saepius lanceolatae, hirsutae. Pedicelli undique hirsutissimi, pilis reflexis, albis, subinde arte adpressis. Calyx tubulosus, fulcatus, purpurascens, glanduloso punctatus, undique hirsutus, pilis sursum curvatis, longitudine varia. Corolla purpurascens, extus hirsuta. Stamina longitudine varia, in α et β exserta.

Sub α . varietate comprehendo omnia, quae in Anglia et aliis regionibus pro *Mentha aquatica* et *hirsuta* Linn. habebantur. Editor autem Florae Danicæ, t. 638., non minus singularis, eam *Origanum vulgare* denominans, quam in *Ballotam nigrum* t. 673. *Mentha aquatica* nomen transferens. Magnitudine, obesitate variat, et hirsutus, et colore caulis foliorumque: verum enimvero omnis talis immutatio tam manifeste ex humiditate maiore aut minore, aut ex situ ad lucem oritur, et inter omnia synonyma adducta nullum characterem permanentem lucidum satis haud detegere potui, qua tantummodo varietate distinguarem, multo minus specie. Secundam varietatem β mera verecundia erga Dillenium separavimus, et fragrantiae gratia ei attributae, quam ob aliquam notam conformatio[n]is. Nunquam mihi contigit reperire hanc varietatem in quoconque herbario, uti iam monui ad *M. odoratam*.

Forma sua γ parumper recedit a *M. hirsuta vulgaris*: gracilior est, et pallidior, et foliis minus hirsutis. Praecipua differentia in fragrantia eius, *M. piperita* simili, posita est. Haec erit vera *M. piperita* Linnæi et Bergii, pro tali in borealiori Europa quoque culta. Linnæi specimen in horto Upaliensi lectum, fortiter *M. piperita* spirat, et hac ex causa eam pro planta Raii et Dillenii habuit. Britannica specimina vidi habitu perfumili; at non memini me hunc odorem in planta sylvestri offendisse. Si *Mentha aquatica*

sive *syntomum* Joh. Bauhini non est nostra *M. piperita* β , tunc erit planta Linnaei huius nominis; sed haec quæstio in dubio remanebit, defectu descriptionis calycis. In hac varietate stamina breviora sunt corolla, in Linnaei specimine, duntaxat in α et β , longiora sunt. Æ singularis est varietas, pro specie enim non adgnoscere possum, quâmis inflorescentia valde differat, capitulo in spicam aphyllam elongato, plurium verticillorum plus minus densorum. Infimus verticillus semper fere axillaris est et pedunculatus, passim quoque in brevem spicam sese extendens. Primus Buddleius hanc plantam in Anglia detexisse videtur. „*Mentha aquatica*, folio oblongo viridi glabro, savoris servidissimi“ nominavit, hacque phrasis designata existit in herbario suo. Eiusdem specimen adest in herbario Bobarti, a Buddleio missum, cum chartula autographa, cui characterem nunc dictum inscripsit, cum animadversionibus sequentibus: „Haec est, ex sententia D. Dale, *Menthastri aquatice* genus hirsutum spica latiore J. Bauh. 3. 222. I desire you and your Lady to taste of his, and after some little time chewing, you will find it very hot. The whole face of the plant is different from D. Eales Peppermint.“ Vetus hoc specimen iodiedum adhuc *M. piperitam* sapit, qua circumstantia, aequo ac omnibus characteribus externis, perfecte convenit cum meis, socio D. Crowe, ad paludem Schammeer lectis. Buddleius perperam eam „folio glabro“ dixit, nam folia, utique in specimine eius proprio, utraque pagina minime glabra sunt; etiam pallidiora, nec parum hirsuta. Calyx et pedicelli sese habent ut in praecedente varietate atque sequente. Specimen D. Sole proxime accedit ad meum, nisi quod solitum odorem *M. hirsutae* spiret. Cetera synonyma adducta iusta poto, quâmis olim dubium inicerint icones Lobeli, Dalechampii, Gerardique: — nam in iis corollae labium superius concavum pictum erat. Nunc haec et aliae *Menthae* hanc formam in quibusdam florescentiae peristalibus assumunt, et accurata comparatio specimini-um cum his antiquis iconibus mihi omne dubium excusit. *M. palustris* folio oblongo, Morif. Sect. 11. t. 7. f. 4. in qua corolla etiam galeata depicta est, ad hanc aut sequentem varietatem pertinet, sed non ausus sum hoc adducere synonymon, specimine authenticò Herbarii Bobartianoi non inspecto.

Ultima varietas & a D. Sole verticillatis adnumerata fuit; et revera plantae vivae, benevolentissime communicatae, omnino verticillatae erant, verticillis omnibus axillaribus, et caule foliis terminato: id est, absolute similes *M. sativae*. Attamen in specimine sicco, quod eidem D. Sole acceptum debeo, verticilli superiores approximati sunt, foliis angustissimis distincti, et caulem terminat capitulum obtusum florum, ut in icona eius t. 22. Solo hoc exemplo discamus, quam arcta affinitas connectat *M. verticillatas* capitatis; aliud ejusdem generis præbet *M. aquatica* specimen in Herbario

Linnaeano, de quo liceat pauca afferre, quamquam in Anglia eandem plantam sponte nascentem haud legerim.

Specimen authenticum, archetypus *M. aquatica*, a quo Linnaei descriptio petta est, omnino *Mentha* est verticillata. Caulis fert 10. verticillos, quorum 7. axillares, et folia his supposita floribus multo longiora sunt. Tres summi verticilli tam arcte approxinati sunt, et folia eos fulciantia adeo angustiora sunt reliquis, ut speciem capituli prae se ferant. Haec definitio etiam convenit eiusdem speciminis quinque ramulis lateralibus, et cum brevi notitia in Spec. Pl. congruens videbitur. Parum autem Linnaeus est accuratus, dicens „planta non hirta.“ Folia, saltem superiora, pilis brevibus adpresso vestita sunt. Rami, etiam calyces hirsuti, pedicelli minus, quam solent *M. hirsuta* aut *sativa*, sed fetis minutis reflexis fat ornati sunt, ut pronuntiari possit, specimen ad unam ex his speciebus pertinere: ad qualem, non liquet, nam persuafum mihi est, eas non differre, et in his, *M. aquatica* Linnaei et *M. palustris* D. Sole, varietates intermedias extare, ceteras connectentes. In Sherardi herbario adeest specimen signatum: *M. palustris* *verticillata* Cat. Gieff. p. 168., ab ipso Dillenio, arbitror, cum citatione Rivini Tab. 48. f. 2. quam huc pertinere valde dubito. Hoc specimen proximum est *M. aquatica* modo descriptae; totum hirsutum est, sed minus speciose. Calyx et pedicelli exacte similes sunt *M. hirsutae* vulgaris. Verticilli sex, tres vel quatuor supremi approxinati, -terminalis angustior, ut capitatum exemplar dici possit. Elatus est, 2 $\frac{1}{2}$ pedes altum, longos stolones basi emittens.

Ex his dictis manifestum est, *M. aquaticam* L. non amplius distinctam speciem sistere posse. Animadversiones praedictae si nimis longae et taediosae viderentur, obscuritas materiae et incertitudine tanta harum specierum, in qua botanici tam diu haeserunt, culpam abluent.

* * *Verticillatae.*

7. *M. sativa* floribus verticillatis, caule erecto, foliis ovatis, calyce undique hirsuto, pedicellis retrosum hispidis:

a. *M. sativa*. Linn. Sp. Pl. 805. (exclusis synonymis.) Hudf. 253.
Engl. Bot. t. 448.

M. verticillata. Linn. Syst. Nat. ed. 10. 1099. Hudf. ed. 1. 222.

M. rivalis β , γ et δ (nec α). Sole Menth. 45.

M. verticillatae varietas, hirsutus foliorum discrepans. Raii Syn. ed. 3. 232.
ed. 2. 124. 6. Herb. Bobart.

M. syimbrii facie et odore, hirsuta et verticillata, D. Rand. Herb. Buddle.
Calaminthae arvensi verticillatae similis, sed multo elatior. Herb. Buddle.

U a

β . Men-

$\beta.$ *Mentha aquatica verticillata glabra*, rotundiore folio; Dill. in Herb. Sherard.

$\gamma.$ *M. verticillata minima*, odore fragrantissimo. Herb. Buddle sub
M. aquatica exigua. Dill. in Raii Syn. 232.

M. austriaca. Jacq. Austr. tab. 43²?

In aquosis et paludibus. Fl. Septembri.

Habitus, pubescentia, figura foliorum, et color variabilis, omnino *M. hirsutae*. Differt tantum floribus omnibus verticillatis, axillaribus. Verticilli inferiores saepe pedunculati sunt.

Omnis descriptio huius Menthae praecedentis mera repetitio erit, nisi quod flores verticillati sunt. *Hirsutae*, figura foliorum, colore pallide viridi, aut purpurascente, et plerumque odore, penitus non differunt. Utriusque possideo specimina, quae quoad omnia haec attributa variant: attinen nunquam in-ulla varietate *M. sativae* saporem piperitae offendit, ast vetus specimen *M. hirsutae* mihi est, quod gratiam fragrantiam varietatis γ *sativae* praebet. Sed hoc parvi momenti. Calyces et pedicelli aequales: in priori pili, qui totos vestiunt, sursum curvati sunt, in posterioribus recurvi, aut arce retrorsum apresso. Habitus iste certam notam praebet, qua distingui possunt omnes huius varietates ab omni alia mentha verticillata. Nisi attendas vero ad istum, impossibile discernas ab alia specie verticillata. Stamina longiora, et breviora sunt corollâ, ceterum externe hirsutula; passim quoque faux tubi pilis ornatur.

Aequo impossibile est distinctiones certas dare omnium levissimarum variationum huius Menthae, ac vulgaris *hirsutae* capitatae. β a Dilleno lecta, inque herbario Sherardi asservata laxa varietas est, foliis latis glabris, sex summis verticillis foliis angulis parvisque interstinctis; circumstantia, quae etiam in varietatibus quibusdam *M. gracilis* D. Sole occurrit, et eas ad *M. spicatas* accedere demonstrat. Calyx bene hirsutus, et pedicelli pilis reflexis vestiti sunt, parcius tamen solito.

γ est *Mentha illa*, quae perperam pro *exigua* Linnaei habita fuit, cuius rei historia legitur in tertio Volumine harum Transactionum.

Illam conseribens dissertationem, nondum detexeram praestantiam et pondus characteris ex calye pedicellisque huius generis petiti, alioquin sententiae non subscriptissem, possibile Buddleji plantam eandem esse cum *M. genti*; nec etiam fatis attenderam ad antiquos authores, ad eam citatos. Nunc, autem sentio impossibilitatem pronuntiandi, utrum sit *M. aquatica exigua Tragii*; nec ne;

ne; iconem vero eius, ut et Lobelii, propiorem *M. arvensi* arbitror, Fuchsii p. 291. autem probabiliter ad *M. gracilem* pertinet. Dillenius itaque in selectu synonymorum ad hanc plantam parum solers fuit, ut in aliis quoque. Specimina, quae ipsi ante oculos erant, adfunt in herbario Sherardiano, et errores eius peculiarem et prolixioriem enucleationem merentur, quia sequentibus Botanicis caussa multarum molestiarum fuerunt.

Primo indicimus in *M. gracilem* (*M. gracilis* Engl. Bot. t. 449.) cum schedula, verba, ni fallor a Dillenii manu, sequentia ferente: „*Mentha verticillata glabra*, odore *Menthæ sativæ*.“ Memento oportet viridem Linn. sub sua *sativa* intelligere. Sherardus porro addidit: „*Mentha hortensis quarta*. Dod. Augl. 245. *M. angustifolia glabra*, odore *Menthæ spicatae*.“ D. Dale. „In the hop ground at Bocking plentifully.“

In eodem chartae involucro adest planta Buddleji et Francisci Dale, *sativa minor*, cuius folia non glabra sunt. Huic adscriptum est: „found by Mr. Buddle in company with Mr. Francis Dale son by the side of the new river near the upper end of Stoke-Newington.“

Cum iis eodem involuero continetur folium fartum tribus speciminibus signatis: „observed by Mr. Francis Dale jun. by the brook down Lordship lane near Stoke-Newington.“ Haec gerunt folia ferme glabra, nec vere differunt a primo specimine involucri, *M. gracili*. Calyx tantum arctior est.

Annotatione Dillenii in synopsi „foliis glabris et angustioribus a priori (*M. arvensi*) differt“ luce clarius fit, plantam, ad quam hac phrasis intendit, (p. 232. n. 2.) fuisse eius *gracilem*, cum qua confudit specimen Buddleianum. Nemo exculari posset, qui virum egregium tanti erroris capacem suspicaretur, ni specimina comprobarent; ideoque absque iis hoc caput adhuc impene-trabilis obscuritate tutum remaneret.

Ad finem excursus huius de *M. sativa* y addam, me, socio D. Crowe in pascuo communi, *Skoulton common*, Norfolkiae, magnam vim varieta-tis conformis cum illo suaveolenti specimine Buddleiano observasse, quæ odore tantum differebat, qui merus ille erat vulgaris *M. sativæ*, nec solo arido, humidoque culta immutationem passa est. Proxime accedit ad eam icon atque descriptio *M. austriacæ* Jacquinii. Accidit quoque, ut folia colorem subinde intense nitideque viridem assumant.

Forte apologia necessaria videatur nominis trivialis *sativa*, *Menthæ im-positi* nunquam cultæ. Dicam saltem, nomina specifica *Mentharum mala* nec significantia esse. Pauci primarium nomen huius plantæ penes Linnaeum,

M. verticillata, praeferrent. Improprium esse agnovit, et cum pessima synonymia in *Sp. Pl.* ex specimine a Millero misso, et ad *Mentham vulgo sativam* dictam et revera in hortis cultam pertinente, transcriptis, eo commotus, ut denominationem hanc adoptaret. Illud mutandum eo minus censui, quod species forsan non distincta abs *hirsuta* manebit. *)

8. *M. acutifolia*, floribus verticillatis, foliis ovato-lanceolatis utrinque acutis, calyce undique hirsuto, pilis pedicellorum patentibus.

M. verticillata. Mill. Dict. ed. 8. n. 17. Herb. Miller.

M. verticillata aromatica, folio longiore et acutiore. Rand MSS.

M. aquatica verticillata, odoris grati. Herb. Buddle.

Ad fluviorum margines, rarius . . .

Herba hirsuta, odore suavi. Caulis erectus, bipedalis, subsimplex, pilis arcte deflexis. Folia brevius petiolata, patentia, ovato-lanceolata, utrinque acuta, inaequaliter serrata, basi apiceque integerrima. Verticilli numerosi, sessiles, densi, petiolis fere aequales, multiflori. Bracteae linearilanceolatae, vel subulatae. Pedicelli hispido-pilosi, pilis horizontaliter patentibus, longitudine variis, subinde recurvatis. Calyx tubulosus, undique hirsutus, inprimis ad basin, pilis adscendentibus. Corolla extus fauceque pilosa. Stamina inclusa.

Notitiam huius speciei hausi ex specimine herbarii Milleri, cuius inspectionem mihi concessit Eques J. Banks, atque altero herbarii Buddleiani. Plurimam affinitatem habet cum *M. sativa*, ac forsan erit alia varietas *M. hirsutae*. Folia attamen angustiora, basi apiceque acutiora, et inaequaliter serrata, fragrantia illius Thymi varietatis, *Frankincense Thyme*, ut in *M. sativa* γ. Character praecipuus inest pedicellarum pilis, qui horizontaliter patent, aut subinde apice reflectuntur, cum ii *M. sativa* et *hirsutae* arcte reflexi sint, ut pedicellum apices tangent, passimque arcte adpresso. Haec distinctionis nota, forma foliorum, et verticilli sessiles, me commoverunt, ut eam pro distincta specie describerem, donec Botanico aliis eam in solo natali examinandi copia facta fuerit.

9. *M. rubra*, foliis ovatis, caule erecto flexuoso, pedicellis calycibusque glaberrimis, dentibus hirsutis.

M.

*) Post impressionem dissertationis huius lis argumentis alia se adiunixerunt, quae opinionem confirmant, *M. sativam* cum omnibus varieratibus, et *M. hirsutam* unam eandemque speciem constitutare: ideoque in Flora Britannica, nunc sub praefato sudante, eas coniunxi. Smith in Soc. Linn. lectum 3. Dec. 1799.

M. pratensis. Sole Menth. 35. t. 15. *)

M. sativa. Sole Menth. 47. t. 24.

M. verticillata. Raii Syn. ed. 3. 232. Riv. Monop. Irr. t. 48. f. 1?

M. crispa. Hort. Eyst. Aest. ord. 7. t. 5. f. 1.

M. crispa verticillata. Bauh. Pin. 227. Morif. Sect. 11. t. 7. f. 2. Herb. Bobart.

M. crispa verticillata, folio rotundiore. Raii Syn. ed. 2. 124. Bauh. Hist. Vol. 3. p. 2. 215. Herb. Buddle et Herb. Sherard.

M. prima. Dod. Pempt. 95.

M. sativa rubra. Ger. em. 680.

M. cruciata. Lob. Ic. 507.

In fossis et ad fluviorum margines. Fl. Septembri.

Herba glabriuscula odore forti congenitum. Caulis 4 — 6 pedalis, erectus, flexuosus, parum ramosus, purpurascens, glaber. Folia petiolata, late - ovata, inciso - ferrata, saturate viridia, lucida; subtus pallidiora, venis subhirsutis; superiora minora et subrotunda, interdum crispa. Verticilli numerosi, pedunculati, multiflori. Bracteae linearis - lanceolatae, apice subciliatae, interiores fetaceae. Pedicelli teretes, purpurei, lucidi, glaberrimi. Calyx tubuloso - campanulatus, resinoso - punctatus, glaberrimus, dentibus ciliatis, quandoque dorso hirsutis. Corolla magna, purpurea, glabra, resinoso - punctata. Stamina longitudine varia.

Distinctissima haec est species, frequens in hortis culta, ubi nunc *Heart-mint* (*Herzmünze*), nunc *Redmint* (*rothe Münze*) vocatur; etiam sponte nascitur in diversis partibus Regni: nihilominus nuperi eam nunquam bene intellexerunt. Linnaeus eam videtur ignorasse, nam in herbario eius non extat, at istius synonyma ad *M. sativam* suam traxit. Neque certior fieri possum, num Hudson illam sub *rubra* comprehendenter. Evidenter ad hanc respexerunt Rarius atque Dillenius verbis supra citatis, tam ob illorum sensum, quam ex ipsis speciminiibus. Illis, quae in herbario Sherardiano assertantur, manu propria possefforis numeroa citata ex antiquis autoribus adscripta sunt: alio calamo additum synymon Rivini, *M. verticillata*, probabile Dillenii, nam primus hanc mentham hoc sub nomine *Synopsi* inferuit; at minus accurate,

U u 3 mea

*) Planta viva *M. pratensis* D. Sole, ab ipso missa, culta se ab omni parte meana rubram prohavit: et profecto, denuo accuriosusque examinando authenticum ejus specimen secum, nulla amplius dubitandi ratio superest, quin sit vera *rubra*. Smith Trausact. Linn. V. 275. lectum. 3. Dec. 1799. — Haec pratensis habet folia deflexa, et saporem *M. piperitae*.

meā sententiā. Chartula non adhaerens, credo manu Samuelis Dalei scripta, synonymon C. Bauhini fert, atque: „I have found this in three several places.“ In alia vaga schedola cum penicillo scripta, authore mihi ignoto, exstant: „odor Menthae hortensis. Hakney river at the Ferry-houſe. Sept. init.“ Ex his discimus fallitatem coniectrae Eduardi Forsteri, Engl. Bot. 448. *M. sativam* L. illam esse Mentham, quam Dillenius ab amne Hakney habuerit, quain probabilis quidem illa fuerit. Dillenius enim ec Rauis contuderunt Mentham annis Hakney cum *M. sativa*; at suspicor, eos relatione Bobarti confuses id fecisse, speciminum comparatione neglecta. Sequentibus argumentis fiat mea hypothesis. Nec in Buddleji herbario, nec in Sherardi ullum adest specimen *M. sativae*, quod a Tillemanno Bobartio in loco Shotover lectum designet, aut quocunque indicium secum ferat, id esse illam plantam, quae hucusque pro varietate hirsutā *M. verticillatae* Synopfeos (ed. 3. 232. ed. 2. 124. 6., habita fuit. Has circumstantias nonnisi ex herbario Bobarti addiscere possumus. In eo enim extat scriptiuncula de *M. rubrā majori* (*full Red-mint*), meā rubrā, pluribus designata synonymorum a me adoptatorum. - His adjacet specimen vagum *M. sativae* cum notā autographā Buddleji, his verbis: „I want your brother Tilleman's variety of this, hirsutie foliorum discrepans.“ Ex his concludo, *M. sativam* hanc opinatam varietatem esse, cuius nullum specimen forsan Bobartio supererat, quod Buddlejo mittere posset, ideoque illum hanc notam specimini suo adposuisse, ut futura opportunitate plantam ei subminrandam recordaretur; istam vero nunquam nactus esse videtur ex eo, quod nunc in Buddleji herbario deest.

Certe mirabile est, Botanicum aliquem *M. sativam* cum hac, de qua agitur, confusisse, neglecta quoque nota calycis pedicellorumque, qui in *rubrā* semper glaberrimi, exceptis paucioribus pilis in margine, rarius in dorso, dentium calycinorum. Caule glabro, rubicundo, flexuoso, ad 5, 6 pedes elato, si fruticibus fulcitur, parum ramoso, ramis brevibus, varia directione incurvis; foliis atroviridis nitidis subglabris; floribus magnis pulchris purpureis, exemplo ab omnibus congenieribus *M. rubra* distinguitur, nec tamen variabilis, quam pleraque.

10. *M. gentilis*, floribus verticillatis, foliis ovatis, caule ramosissimo patulo, calycibus basi pedicellisque glabris.

M. gentilis. Linn. Sp. Plant. 805.

M. rubra. Sole Menth. 41. t. 18.

β. *M. rivalis* α. Sole Menth. 45. t. 20.

γ. *M. variegata*. Sole Menth. 43. t. 19.

M. arvensis verticillata versicolor. Moris. Sect. 11. t. 7. f. 5. Herb. Buddle.

M.

M. crispa verticillata. Herb. Cliffort.

In aquosis et ruderatis rarius. Fl. Augusto.

Herba subhirsuta. Calis erectus, pedalis (in β tripedalis), scaber, ramosissimus, ramis elongatis, patentibus. Folia petiolata, ovata, obtusiuscula, serrata, laete viridia, utrinque pilis sparsis brevibus subhirsuta, venis subtus albidis, omnia fere conformia: in β longiora et subelliptica, in γ variegata. Verticilli subfessiles, multiflori; in γ interdum longius pedunculati. Bracteae laceolatae, magnitudine variae. Pedicelli teretes, purpurei, saepius glaberrimi: in γ subinde parum hirsuti, pilis deflexis. Calyx tubulo - campanulatus, scerne hirsutus, pilis adscendentibus: basi glaber, undique resinoso-punctatus. Corolla pallide purpurascens. Stamina inclusa.

D. Sole specimen *Menthae rubrae* omnino congruit cum authentico specimine Linnaeano *M. gentilis* L., et hac authoritate motus eam *Menthis Britanniae* ad numero. Rivalis eius quounque puncto essentiali eadem videatur, differt tantummodo caule altiore et foliis inferioribus magis ellipticis. Icon vero eius, praefertim hirsutie calycis, magis accedit ad aliquam earum, quae quondam varietates huius speciei putatae fuerunt, nunc a me ad *sativam* relatae sunt. Verum non magni faciamus hanc circumstantiam in iconibus D. Sole, quippe chalcographi eius, quanquam egregii, ad eam non attendunt. Iisque autem actum fuerit, aliquem negligentiae in hoc puncto arguere, cum accuratissimi botanici hactenus pubescentiam calycis pedicellarumque isto in genere haud tantae notiae aestimaverint.

Mentha variegata, frequentissima in hortis et ad casas rusticas, omni punto gentili Linnaei conformis est, haud vero *arvensi*, ad quam Bobartius in Libro Morifoni eam refert. Aliquo loco in Buddleji herbario denominata est *Calamintha ocymoïdes Tabernaemontani*, et profecto icon illius nostrae haud absimilis. In herbario Cliffortiano perperam vocata est *M. crispa verticillata*. Ex specimine Bobartiano in herbario Buddlejano, et ex altero in ipsius phytophylacio Oxoniae, appareat, eum quondam hanc variegatam Men- than pro „*M. arvensi* *verticillata*, folio rotundiore, odore aromatico, of Vernon. Rati Syn. ed. 2. 13.“ habuisse. Sed postea fententiam mutavit, nam in Morifoni opere hoc synonymon omisit: et profecto inter meas est specimen alias plantae, que probabilius est illa a Vernon, de qua fiet mentio sub *M. arvensi*.

Patitur immutationem quoque haec variegata varietas, taleni, ut omnes verticilli in pedicellis semiuncialibus fedeant, quo casu bracteae et numero et latitudine augentur. Inter mille plantas in horto sicco et glareoso observavi paucas quasdam villosiores reliquis, quibus solis calyx pedicellique hirsuti erant.

erant. Sed haec alteratio rarissima est in Menthis, nec aliud eius exemplum cognovi. Directio pilorum eadem erat, ac in *M. sativa*: cum in *M. arvensi* rectâ horizontaliter pateant; discrimen, quod semper e gravioribus erit.

II. *M. gracilis*, floribus verticillatis, foliis lanceolatis subfessilibus, caule ramosissimo erecto, calycibus basi pedicellisque glaberrimis.

α. *Mentha gracilis*. Sole Menth. 37. t. 16.

M. gentilis. Engl. Bot. t. 449. With. 524.

M. rubra. Huds. 252.

M. fusca sive *vulgaris*. Raii Syn. ed. 1. 78. ed. 2. 123. ed. 3. 232. Herb. Buddle.

M. verticillata glabra, odore *M. sativae* (*viridis*). Herb. Sherard.

M. angustifolia glabra, odore *M. spicatae*. Dale in Herb. Sherard.

Balsamita officinarum. Hort. Eyst. Aest. ord. 7. t. 3. f. 3.

β. *M. gentilis*. Sole Menth. 35. t. 15.

M. hortensis verticillata ocyymi odore. Moris. Sect. II. t. 7. f. 1. Herb. Buddle.

M. cardiaca. Ger. em. 680. ex icon.

M. vertigillata minor, acuta, non crispa, odore ocyimi. Bauh. Hist. v. 3. p. 2. 216. ex descr.

In aquosis, pratisve humidis. Fl. Augusto γ frequens ad oras agrorum, locis neglectis, fitmetis, ruderatis ad urbes pagosque, haud ferme indigena.

Herba subhirsuta. Caulis erectus, sesquipedalis, scaber, rubicundus, medio praecipue ramosissimus. Folia subfessilia, uniformia, lanceolata, acuta, serrata, basi angustata, laete viridia, utrinque pilis brevibus subhirsuta. Verticilli multiflori, saepius sessiles, interdum pedunculati. Bracteae lanceolatae, hirsutae. Pedicelli teretes, purpurei, omnino glaberrimi. Calyx tubulo - campanulatus, purpureus, resinoso - punctatus, basi glaberrimus, apice dentibusque hirsutus, pilis albis erectis. Corolla purpurea, apice barbata. Stamina inclusa.

Cum descriptionem in Engl. Bot. p. 449. conseribebam, haud suspicabar, hanc Mentham specie differre a *gentili* L. Perstuaserant mihi hoc conformitas tota calycum et pedicellorum: quamquam revera hi, tum etiam pars inferior calycum, constantiori et integriori laevitate in *Mentha gracili* praedita sint, quam in praecedente. Uberius examen nunc me commovit, ut eas separarem, nec unquam intempestivum ducens errorem corrigerem. *M. gracilis* est foliis lanceolatis, acutis, acute ferratis, subfessilibus, ramis rectioribus, odore *M. viridis*, saltem in vulgari varietate α. Ex similitudine odoris atque saporis, huius cum *M. viridi*, et *M. pratensis* Sole (varietate α nostrae *rubrae*)

rubrae) cum *M. piperita*, olim conieceram, inflorescentiam nos' fefellisse, et eas meras varietates dictarum duarum specierum spicatarum esse. Accuratus exāmen vero calycis, quae pars maximi momenti, me ab errore hoc servavit, ad minimum quoad *M. piperitam*. Eius calyx longior est, minus campanulatus, acutus costatus, quam in quacunque varietate *M. gracilis*; in summa, habitus et forma sat probant, eas duas distinctas species esse, neglectis immo etiam ceteris partibus plantarum. Fateor, in *M. viridi* calycem nulla in parte discrepare ab eo *M. gracilis*, & scilicet: nam in β folia minus ad basin attenuata sunt, magisque ad ovatam figuram accendentia. β est autem illa *Mentha*, cui Casparus et Joannes Bauhinus ab odore, recte ab iis *Ocymi* comparato, characterem fecerunt. Fragrantiam istam vero non in omni aëte plantæ spargit, sed valde durabilis est in siccis speciminiibus, accedens ad illum *Uvae apianaæ*. Folia verticillata subiecta hac in specie ceteris minorata sunt tanto, et bracteis tam similia, ut fere ad divisionem spicatam huius generis illam pertraherent. Profecto haec planta nondum bene est extirpata; forsitan ad speciem evehenda, et proxime *M. viridi* collocanda esset. Sed hoc iis dilucidandum relinquere oportet, quibus plantam incultam sponte amque observare concessum erit; nam in plantis hortensibus nimis variabilem observavi figuram foliorum, ut ad certam integrangue determinacionem sufficiat.

12. *M. arvensis*, floribus verticillatis, foliis ovatis, caule ramosissimo calycibus campanulatis undique hirsutis pilis patentibus.

Mentha arvensis. Linn. Sp. Pl. 806. Hud. 253. With. 524. Hull. 128. Relh. 224. Sibth. 182. Abbot. 127. Sole Menth. 29. t. 12. Fl. Dan. t. 512.

M. floribus verticillatis, foliis ovatis acutis ferratis. Linn. Hort. Cliff. n. 5. *Herb. Cliff.*

M. verticillata hortensis odore ocymi C. B. Pin. *Herb. Cliff.* nec *Bauhini*.

M. aquatica. Raii Syn. ed. 2. 123. ed. 3. 232. *Herb. Buddle*.

M. arvensis verticillata procumbens. Moris. Sect. 11. t. 7. f. 5.

Calamintha aquatica. Ger. em. 684. How Phyt. 18. Merret. Pin. 18.

β . *Mentha arvensis* maior, verticillis et floribus amplis, foliis latioribus, staminibus corollâ longioribus, odore grato. Sole Menth. 29. γ .

γ . *M. praecox*. Sole Menth. 31. t. 13.

δ . *M. gentilis*. Mill. Dict. ed. 8. n. 15. *Herb. Mill.*

M. verticillata, rotundiore folio, odore ocymi. S. Dale. Mſcr.

M. verticillata glabra, foliis ex rotunditate acuminatis. *Buddle. Herb.*
Buddle et Herb. Bobart.

M. arvensis verticillata, folio rotundiore, odore aromatico. *Raii Syn. ed. 2.*
123? ed. 3. 232?

s. M. agrestis. Sole Menth. 33. t. 14.

In arvis inundatis, praecipue arenosis. Fl. Junio, Julio. Anglis *Corn-mint.*

Herba magis vel minus pilosa, odore forti, saepius peculiari et ingrato. Caulis ramosissimus, plerumque diffusus: in γ et ϵ erectus. Folia petiolata, ovata, seu elliptico-ovata, obtusiflora, varie ferrata: in ϵ rugosa et fere cordata. Verticilli multiflori, subfessiles. Bracteae lanceolatae, subtus hirsutae. Pedicelli teretes, apice purpureo-rosei, saepe glaberrimi, interdum plus minus hirsuti, pilis sparsis, subreflexis. Calyx brevis, campanulatus, obsoletus, sulcatus, refinoso-punctatus, undique pilosus, pilis horizontaliter patentibus. Corolla dilute purpurea, extus pilosa. Stamina in α et β exserta, in γ , δ et ϵ inclusa.

M. arvensis vulgaris ex paucis est Menthis, quas omnes Botanici eodem nomine salutavere. Habitat in sulcis, etiam oris agrorum, in primis in locis hyeme aqua stagnatis. Adspexit pallide viridis, incanus, caulis ramosissimus diffusus, in primis odor peculiaris gravisque, a tota herbâ egrediens, vulgo casei caerulei mucidi assimilatus, eam extemplo distinguunt a congeneribus. His notis iungendus quoque calyx campanulatus brevis, et pili illum undique vestientes horizontaliter patentes: et si attenderis ad has partes, confundas minime cum prioribus. Pedicellus est teres, laevigatus, apicem versus purpureus, subinde glaberrimus, sed plerumque pilis raris sparsis consitus, ad apicem densioribus, potius basin spectantibus. Cliftortiani herbarii specimen, ad n. 5. Hort. Cliff. pertinens, pedicellis hirsutioribus instructum est: in alio vero, eiusdem collectionis, penitus fere sunt glabri.

Varietas mea β , tertia D. Sole, a vulgari parumper differt, maior est duntaxat omnibus partibus, quod in pratis humidis crevit. In ambabus stamina longiora plerumque sunt corollâ. D. Sole 2 varietas mibi non visa: dicit eam caule rubicundo erecto, foliis angustis, et odore grato.

γ praeccocius floret vulgari, superficie gaudet nitidiori, quamvis brevibus adspersa sit pilis. Folia subrecurva, elliptica. Odore mihi non differt, nec aliquam notam distinctionis specificae reperire potui: stamna enim corolla breviora non sufficiunt.

δ non-

δ nonnisi ex specimine authenticō mei phytophylacii novi, lecto a Daleo, et descripto a Millero pro gentili: vivam non vidi. Buddlejani herbarii specimen calyce solum basi glabro differt, qui in meq̄ undique hirsutus est: folia quoque breviora latioraque sunt arvensis vulgari, ceterum nullum discrimen explorari potest. Fragrantia Ocymii, quam Daleus illi tribuit, illam lactenū meram varietatem designat. Meā sententiā quidem quam maxime probabile est, illam esse Mentham aromaticam D. Vernon, de qua in Raii Synopsi mentio est, sed sp̄cimine authenticō non ad examen vocato, dubitanter eam citavi. In Buddleji herbario adest specimen M. sativae γ, foliis rotundioribus brevioribusque vulgari, a. 1710. ad Thameſin prope Neathouse Chelsea lectum, praesente D. Randio, quod congruum plantae D. Vernon dicit. Inde concludo, iam tunc illam plantam nonnisi conjecturis determinari potuisse, ac Dilleniō solam phrasin transcripsit in suā editione Synopseos, absque ulla annotatione. Bobartius quondam gentilem variegatam hortensem pro Mentha D. Vernon habuit, uti supra dixi. Nec modum scio, quo nudus hic solvendus sit, sin minus inopinato vetus quodpiam herbarium obtulerit specimen authenticum.

ε planta est notabilis, quam acceptam refero D. Sole, qui solus hucusque eam reperit; atque mens vehementer eo inclinabat, quo, ad illius imitationem, ex ista speciem confituerem. Foliis est latioribus, et pene cordatis, nervis parallelis grandibus, et eminentibus rugosa. Stamina corollā breviora. Omni ceterum parte, odore quoque, penitus cum M. arvensis congruit, praecipue calyce pedicellisque; atque ideo eam meram esse varietatem arbitror; nam abundantibus documentis mihi comprobatum est, figuram foliorum hac in specie lubentius variare, quam in plerisque congenereum.

13. M. Pulegium, floribus verticillatis, foliis ovatis, caule prostrato, pedicellis calycibusque undique tomentosis, dentibus ciliatis.

M. Pulegium. Linn. Sp. Pl. 807. Hud. 254. With. 525. Hull. 130. Relh.

224. Sibth. 182. Woodv. Med. Bot. t. 171. Sole Menth. 51. t. 23.

Pulegium. Raii Syn. ed. 1. 79. ed. 2. 125. ed. 3. 235. How Phyt. 99. Merr.

Pin. 99. Bauh. Hist. v. 3. p. 2. 256. Fuchs. Hist. 198. Riv. Monop. Irr. t. 23. f. 1.

P. regium. Ger. em. 671.

Pulegium. Herba, flos. Pharmac. Lond.

In ericetis et pascuis humidis. Fl. Septembri. Anglis Penny-royal.

Herba odore acri, aromatico. Caules prostrati, ramosissimi, repentes, pilosi, angulis obtusisfeulis. Folia parva, petiolata, ovata, obtusa, crenato-ferrata, subtus praecipue subhirsuta. Verticilli sessiles, pro foliorum ratione

magni, numerosi, multiflori. Bracteae nullae. Pedicelli tomentosæ incani, seu pilis brevissimis densissimis undique tecti. Calyx tubulosus, gracilis, sulcatus, resinoso-punctatus, pilis denüs, brevibus, perrectis, undique velutinus, dentibus ciliatis, acutis, inaequalibus, fauce villis albis conniventibus clausa. Corolla calyce duplo longior, purpurea, basi alba, extus villosissima. Stamina exserta.

M. Pulegium cum nulla reliquarum Mentharum Britanniae confundi potest, neque variationibus notatu dignis est obnoxia. Culta valde luxuriat, ac erigitur: subinde corollæ sunt albae. Sunt autem species externæ soler-tissime ab illa discernendæ, hirsutæ calycum diversa, tum aliis quoque notis. Conveniunt enim in pube vel tomento pedicellorum brevi, molli, adpresso, quo neglecto quoque foliatione angustiore habituque diverso semper atque definite ab quavis alia specie Britannica dignoscuntur. Confirmatur hoc discrimine obserratio mea frequentissime repetita, quam maximi sunt momenti illæ partes in distingendis et exprimendis speciebus totius generis.

Lectum in Societate Linnaeana,
5. Martii 1799.

II.

Dissertatio de genere Arum,

Autore

E. P. Ventenat,

Academiae scientiarum et artium seu nationalis Instituti socii, cert.

Aroideæ plantæ fructificatione gaudent propria, qua primo intuitu ab omnibus aliis plantis discernuntur. Constat autem haec amenti specie, quam Linnaeus *spadix* vocavit, tota superficie, vel parte tantum, floribus tecto sessilibus, nunc nudis, partibus generationis separatis, aut conjunctis, nunc perianthio partito instructis, herniaphroditis. *Spadix* hic subinde nullus est, plerumque involvit membranæ, quæ *spatha* audit. Linnaeus Aroideas inter *Palmas* et *Calamarias* collocaverat, Adansonius inter *Ranunculos* et *Pinnas*, B. Jussieus inter *Palmas* ac *Gramina*, et A. L. Jussieus inter *Naiades* ac *Typhas*, Lamark inter *Juncos* et *Naiades*. Authores isti quamquam differint

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Archiv für die Botanik](#)

Jahr/Year: 1801

Band/Volume: [2](#)

Autor(en)/Author(s): Smith J. E.

Artikel/Article: [Obfervationes , in Menthas Britanniae. 319-346](#)